

PALAČA U ULICI BRAĆE ANDRIJIĆA: ODRŽAN SIMPOZIJ O BUDUĆNOSTI AMBIJENTALNE IZVEDBE

Glumci trebaju osjećati prostor

Piše: Bruno Lucić

Razgovorom „Povijest ambijentalnog kazališta u Dubrovniku: kultura kao pokretač razvoja grada“ započeo je 18. srpnja u palači u Ulici Braće Andrijića trodnevni simpozij „Budućnost ambijentalne izvedbe“. Uvodnim se riječima u ime domaćina sudionicima i posjetiteljima obratila intendantica Dubrovačkih ljetnih igara Dora Ruždjak Podolski koja je više rekla o samoj pozadini održavanja simpozija.

Razne estetike kroz povijest

U razgovoru koji je moderirao pomoćnik za dramski program Saša Božić sudjelovali su redatelji Paolo Magelli i Ivica Kunčević te povjesničar Ivica Prlender. Kunčević se osvrnuo na evoluciju estetike tijekom festivalske povijesti naglasivši kako nema „ozbiljne budućnosti bez ozbiljnog istraživanja onog prošlog“. Spomenuo je u tom kontekstu Marka Foteza koji se prvi uspeo

Paolo Magelli, Ivica Prlender i Ivica Kunčević

na Lovrjenac, koji je postavio „Novelu od Stanca“ ispred Male Onofrijeve fontane, spomenut je i Branko Gavella koji je „Taracu“ smjestio u Gružu, a te je predstava,

prema Kunčevićevim riječima, obuhvaćala širu ambijentalnost jer se vidjela cijela okolica uključujući i Lapad.

Gavella je, ustvrdio je redatelj, shvatio mogućnost šire ambijentalnosti. Kosta Spaić postavio je „Allons enfants!“ u Kneževu dvoru jer je smatrao da centralni događaj dubrovačke povijesti treba igrati u jednom takvom prostoru što su onda kritičari Dalibor Foretić i Petar Brečić nazvali metaforičkim pristupom prostoru. Georgij Paro je, kazao je Kunčević, izvukao teatar iz duše Grada, a Joško Juvančić je dalje održao te estetike. Kunčević je napomenuo ka-

Istaknuo je Kunčević kako bi se ulični teatar izvrsno snašao u današnjim uvjetima

ko su te estetike dolazile naknadno i da je spontanitet tako vrsnih redatelja rezultirao takvim razvojem. „Tužna Jele“ u Kunčevićevoj režiji nazvana je konceptualizacijom prostora. Kunčević budućnost ambijentalnog teatra vidi u projektima poput „Radionice za še-

tanje, pričanje i izmišljanje“ Boba Jelčića i Nataše Rajković.

Magelli je pak otkrio kako je on i dalje zaljubljenik u Pustijernu. Ustvrdio je kako se danas ide putem gdje se kultura stavlja na stranu te je mišljenja kako je ustvari kultura motor prostora kakav je Dubrovnik. Magelli je kazao kako je u metropoli najbolja publika u Novom Zagrebu te se zapitao gdje se u Dubrovniku nalazi publika „A“, a gdje publika „B“ kategorije?! Za njega je Dubrovnik postao Lapad i Gruž, dok je Grad kartonska kulisa po pitanju života. Poručio je kako je „Dubrovnik far koji osvjetljava Mediteran“.

Propitivanje kanonskih verzija

Prlender je evoluciju estetika nazvao evolucioništvom, on se zauzima za oslobađanje i odbacivanje propitivanjem i kritičkim pristupom prema kanonskim verzijama iz prošlosti. Komentirao je kako je suživot između teatra i lokalne zajednice postojao otkad je Igara te da nikada nije bilo jednostavno.

Tako je glumica Marija Crnobori u svojim dnevnim zapisima tijekom 50-tih godina prošlog stoljeća zapisala da se zbog okolnih krčmi ne može normalno probati ispred Kneževa dvora i da „Dubrovnik nije ono što je bio“. Podcrtao je važnost boravka glumaca u Gradu dok rade na predstavama jer tako dramski umjetnici mogu glumiti iz ambijenta, a ansamblu je omogućeno osjećanje prostora. Tijekom razgovora prikazani su snimljeni dijelovi iz predstava kao što su „Dundo Maroje“ (1989.), „Grižula“ (2003.) ili „Tužna Jele“ (1998.). Šteta što u razgovoru nije sudjelovao nijedan scenograf jer i scenograf ima važnu ulogu po pitanju odabira i prilagodbe prostora.

Drugi i treći dan

Drugog dana simpozija predavanje je održao dramaturg Rimini Protokolla i stručnjak za izvedbene studije Imanuel Schipper na temu Građani na pozornici i kazalište kod kuće: o gradu kao izvedbi i suizvođačkoj publici u novijim predstavama Rimini Protokolla, a govorio je o mnoštvu projekata ambijentalnog i urbanog teatra koje je kroz dvadeset godina zajedno sa suradnicima predstavio publici diljem svijeta, posebno se baveći pitanjem „Što je grad, ako ne ljudi“. Drugi govornik bio je voditelj programa u francuskom Centre des monuments nationaux Simon Pons-Rotbardt, koji je posebnu je pozornost posvetio pristupu baštini. Treći dan Simpozija održan je razgovor o prostoru i glazbi naslovljen Dubrovnik's Acoustics s Marijom Grazio, Tomislavom Fačinijem i Bojanom Grgićem koji je moderirala Iva Lovrec Štefanović.

Simpozij je završio 20. srpnja zvučnom instalacijom Sfere Hrvoja Hiršla na tvrđavi Bokar, ostvarenom u koprodukciji Igara i Art radionice Lazareti, a unutar programa Grad je mrtav. Živio Grad!. Iste večeri ispred Caffè bara Libertina održana je interaktivna izvedba Grad govori Držića s dramskim umjetnicama Doris Šarić Kukuljica i Nataša Dangubić, a sudjelovali su gosti Lucijeve Libertine.

FOTO: BOŽO RAIČIĆ/HANZA MEDIA